

proto směnečný platební příkaz, vydaný proti žalovanému, ponechán v účinnosti. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Dovolatel vychází z názoru, že vlastnické právo, vyhrazené prodávateli až do úplného zaplacení kupní ceny, není nic jiného než zvláštní druh zástavního práva, a že je proto užití zásad o převodu zástavního práva na převod vyhrazeného vlastnictví. Tento názor nemá však opory v platném právu. I když vlastnické právo vyhrazené prodávateli až do úplného zaplacení kupní ceny jest určeno k zajištění prodávatelovy pohledávky, jde tu o právo, jež se co do svého obsahu a rozsahu, dále co do podmínek vzniku a zániku podstatně liší od zástavního práva, takže nelze na ně obdobně užití předpisů, týkajících se tohoto posléze uvedeného práva, a to ani v otázce, zda a za jakých podmínek je možno převést vlastnické právo na jinou osobu, a zda jest odůvodněn nárok na převod práva. Nižší soudy proto nepochybily, když rozhodly, že nárok na převod vyhrazeného vlastnictví na žalovaného není odůvodněn, a dovolatel tedy nebyl oprávněn učiniti závislým zaplacení směnky na jeho převodu.

Čís. 16484.

Splatnost převodního poplatku a počátek lhůty pro promlčení nároku na přednostní uspokojení vzhledem k zák. č. 65/1933 a vládn. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n.

U převodního poplatku, který jest platiti přímo bez úředního vyměření (§ 3 řeč. zák., čl. III, písm. ch) uved. vl. nař.) jest počítati tříletou lhůtu promlčecí vždy od uplynutí 40 dnů po dni uvedeném v čl. VI vládn. nař. č. 66/1933, v ostatních případech po uplynutí 30denní lhůty ode dne doručení platebního rozkazu.

Exekuční soud musí vždy zkoumati, o který případ jde, a z jakého důvodu byl později vydán platební příkaz, a podklad pro to musí podat soudu příslušné finanční úřady.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1937, R II 360/37.)

Československému státu (bernímu úřadu v F.) byla na jeho návrh ze dne 7. října 1936, došlý soudu dne 13. října 1936, povolena k vymožení vykonatelného nedoplatku převodního poplatku 4.685 Kč 35 h s přísl. podle vykonatelného platebního rozkazu ze dne 19. července 1935, vydaného úřadem pro vyměřování poplatků v O. exekuce nucenou dražbou nemovitostí patřících povinné. K rozvrhovému roku přihlásil vymáhající věřitel řečený poplatek v přednostním pořadí. Proti příkázání v přednostním pořadí vznesla knihovni věřitelka O-ská spořitelna odpor proto, že ode dne, kdy poplatník měl býti podle vládn. nař. č. 66/1933 Sb. z.

a n. zaplacen, uplynula lhůta delší než tři léta. *Exekuční soud* vyhověl uvedenému odporu proti přednostnímu pořadí přihlášeného převodního poplatku. *Důvody*: Z opisu uvedeného platebního rozkazu jest patrné, že poplatek byl vyměřen z odstupní smlouvy ze dne 5. května 1933, a to platebním rozkazem z 19. července 1935. Podle rozh. č. 5228 Sb. n. s. jest počítati tříletou lhůtu, v níž zaniká přednostní právo, ode dne splatnosti. Podle vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n. má býti poplatek zaplacen bez vyčkání úředního výměru do 40 dnů po dni, kterého bylo právní jednání uzavřeno. Den splatnosti byl proto v souzené věci den 14. června 1933. Ježto od té doby, t. j. od uvedeného dne skutečně uplynula lhůta delší tři let, nelze přihlášenému poplatku přiznati přednostní pořadí. *Rekursní soud* zamítl odpor. *Důvody*: Prvý soud je toho názoru, že splatnost poplatku jest hledíc na vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n. posuzovati podle doby uzavření právního jednání (5. května 1933), kdežto stěžovatel má za to, že se přednostní zástavní právo promlčuje, počínaje od té doby, kdy poplatník podle platebního rozkazu měl zaplatiti poplatek (§ 72 popl. zák., čl. III. uvoz. zák. k ex. ř. a § 14 nař. min. fin. č. 181/1850 ř. z.). Podle § 3 zák. č. 65/1933 a dle čl. III, VI, VIII vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n. mají strany zaplatiti převodní poplatky do 40 dnů ode dne uzavření smlouvy trhové (postupní dražby) o nemovitosti [viz lit. ch] bez úředního vyměření podle obsahu listiny. Nebyl-li však poplatek zaplacen vůbec nebo správně, bude nedoplatek předepsán platebním rozkazem osobám, které jsou k zaplacení povinny, a mimo to zákonné úroky z prodlení po případě zvýšení. Podle výn. min. financí č. 181/1850 ř. z. se promlčuje zákonné přednostní právo převodního poplatku hledíc na § 72 popl. zák. po třech letech, počínajíc od té doby, kdy měl poplatník podle platebního rozkazu zapraviti poplatek. Rozhodnutí o stížnosti závisí tudíž na řešení otázky, zda bylo zákonem č. 65/1933 a vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n. zrušeno dřívější ustanovení o počátku promlčecí lhůty přednostního zástavního práva, či nikoliv. *Rekursní soud* sdílí stěžovatelův názor, neboť pokládá ustanovení shora uvedená za *lex specialis*, které nebylo zrušeno všeobecnými ustanoveními zákona č. 65/1933 a vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n., když se tak výslovně nestalo. Poněvadž pak platební rozkaz byl doručen 15. srpna 1935, jest počátkem promlčecí lhůty dle obsahu platebního rozkazu den 14. září 1934, takže do dne dražby nenastalo promlčení.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

Důvody:

Ve věci jde především o to, kdy nastala splatnost převodního poplatku z odstupní smlouvy ze dne 5. května 1933. Poplatné jednání se stalo již v době, kdy od 1. května 1933 byly v účinnosti nové předpisy o placení poplatků, t. j. zákon č. 65/1933 a prováděcí nařízení č. 66/1933 Sb. z. a n. Podle řečených předpisů je nutno rozeznávati mezi převodními poplatky, které jest platiti přímo bez úředního vyměření

(§ 3 zák. č. 65/1933 a čl. III písm. ch) dotčeného vl. nař.) a poplatky, které jest i nadále platiti po úředním vyměření. Jen u poplatků první skupiny předpisuje čl. VI vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n., že jest je zaplatiti bez vyčkání úředního vyměření do 40 dnů po dni, kterého bylo uzavřeno právní jednání v tuzemsku, nebo bylo-li uzavřeno v cizině do 40 dnů po dni, kterého byla o něm zřízena listina v tuzemsku, nebo kterého byla listina, zřízená v cizozemsku, přenesena do tuzemska.

Takto se však platí přímo bez vyměření převodní poplatek jen z úplatných trhových (postupních) smluv o nemovitostech, jak jsou vypočteny v § 2 a), b), d), e) zák. č. 31/1920 a vlád. nař. č. 403/1920 Sb. z. a n. V ostatních případech, zejména při částečně nebo úplně bezplatných převodech, dojde dále k vyměření poplatků finančním úřadem. Stejně dojde k vyměření poplatku a doručení platebního příkazu v případech první kategorie, když poplatek nebyl zaplacen buď vůbec, nebo zcela, nebo ne včas (čl. VIII uved. vlád. nař.), ovšem v případě naposledy dotčeném i s úroky z prodlení ode dne, kdy měl býti poplatek převodní zaplacen. Z dotčeného ustanovení o placení úroků z prodlení plyne zřejmě, že se uplynutím dotčené 40denní lhůty stává převodní poplatek splatným, ježto podle § 44 popl. zák. právo na zaplacení jeho nastane již okamžikem, kdy právní jednání v tuzemsku bylo uzavřeno.

Z toho, co uvedeno, jest patrné, že otázku splatnosti převodního poplatku a také počátku lhůty pro promlčení nároku na přednostní uspokojení nelze řešiti jednotně pro všechny případy. Exekuční soud musí v každém jednotlivém případě zkoumati, o jaký převod šlo, a po případě z jakého důvodu byl později vydán platební příkaz, a podklady pro to musí podle § 210 ex. ř. podati finanční úřady. Jen v případech druhé shora uvedené kategorie bude možno počítati tříletou lhůtu promlčecí po uplynutí 30denní lhůty ode dne doručení platebního rozkazu. V ostatních případech již po uplynutí 40 dnů podle čl. VI vlád. nař. č. 66/1933 Sb. z. a n.

V souzené věci byl předložen platební rozkaz ze dne 19. července 1933, č. popl. rejstř. 2839/33. Z něho plyne jednak, že předepsán byl předem poplatek z odstupní ceny 75.000 Kč v částce 3.957 Kč, jednak že předepsán byl z této částky 7% úrok již od 15. června 1933 a že předepsáno bylo také zvýšení. Z dotčeného obsahu platebního rozkazu plyne zřejmě, že jde o případ první skupiny, kde bylo poplatek převodní platiti přímo, neboť jen v těch případech se předpisuje úrok z prodlení a zvýšení podle § 3, odst. 3, zák. č. 65/1933 Sb. z. a n. Právem proto vycházel také exekuční soud z toho, že poplatek byl splatný po uplynutí 40 dnů po dni, kterého bylo právní jednání uzavřeno, že den splatnosti převodního poplatku byl již 14. června 1933. Pokud Československý stát teprve v rekursu přednesl, že platební rozkaz vydán byl proto, že šlo o jednání částečně bezplatné, šlo o nové tvrzení, k němuž nebylo lze přihlížeti v opravném řízení. Bylo proto obnoveno usnesení soudu první stolice.